

Landboernes Bekostning“. Jeg ved ikke, hvem Direktør Olesen sigter til, men det kan jo være, det ærede Medlem Hr. Pinstrup kender nogen af dem nærmere. Det hedder videre: „Dette er en stor Misforstaaelse, og jeg skal ganske kort søge at godtgøre, at det er en Misforstaaelse. Landbruget har under Krigen gjort Danmark uvurderlige Tjenester, uden Landbrugseksporten vilde vor Stilling have været mere end sørgelig. Men Landbruget har tillige under Krigen haft en *Højkonjunktur som aldrig før*, og Landbrugserhvervet har *ikke været belastet med finansielle Byrder*, som kan give dets Udøvere blot Skygge af Grund til at føle sig fordelte af Byerhvervene. Tværtimod“. Ja, det er jo af sine Venner, man skal have det! Direktør Olesen kommer til det Resultat, at den samlede Værdi af Landbrugseksporten i dem fem Krigsaar er ca. 3 600 Mill. Kr. Derfra skal man saa drage det Beløb, der er anvendt til Fødestoffer og Gødning o. l. til et Beløb af 436,5 Mill. Kr. Direktør Olesen mener derefter at kunne anslaa Landbrugets Indtægt paa den udenrigske Omsætning — altsaa ikke indbefattet den indenrigske — i de fem Krigsaar til et Nettobeløb af 3 Milliarder Kroner. Dette betyder ikke en *Nettogevinst*, men det vil altsaa sige Differencen mellem Udgift og Indtægt. Derfor siger han senere, og jeg kan godt forstaa, han siger det, skønt han jo ellers hører til et Parti, der er en nær Ven af Regeringspartiet i snævrere Forstand: „Det er derfor ikke saa underligt, at Prisen paa Landejendomme er gaaet meget stærkt frem, ligesom ogsaa Indskud i Provinsens Banker og Sparekasser viser, at Landmanden i de senere Aar har tjent Penge — store Penge. Alene Sparekasseindskudene i Provinsen er steget med over 50 pCt. fra 1914 til 1918, nemlig med 340 Mill. Kr.“ Men nu var der jo en Mulighed — og man skal tage alle Muligheder med i Betragtning — for, at Landbruget, som efter Hr. Olesens Opfattelse har haft svimlende gode Tider, ogsaa var kommet til at betale meget høje Skatter, men derom siger Hr. Olesen Side 15 i sin Pjece: „I de fem Finansaar fra 1914—15 til 1918—19 har samtlige Skatteydere betalt i alt 627½ Mill. Kr. i Skat af Formue og Indkomst. Af disse Penge betalte Byernes Skatteydere 490½ Mill. Kr., medens Skatteyderne i Landdistrikterne slap med 137 Mill. Kr. Det vil sige, at Byerne betalte de 78 pCt. i Skat, Landet de 22.“ Han kan aabenbart ikke forstaa,

hvordan det kan rime med de Oplysninger, der er givet.

Dette i Forbindelse med Bemærkningerne, der er fremsat under Finanslovsforslagets Behandling, bringer mig til at gøre nogle Bemærkninger om hele den økonomiske Situation i Almindelighed, belyst ved den Vejledning, man fik den Gang, da den højtærede Landbrugsminister rigtig for Alvor tog til Orde i Foraaret 1920 i de berømte Artikler i „Berlingske Tidende“, og jeg skal nu som det sidste Punkt i mine Bemærkninger prøve paa at give det høje Ting et Indtryk af Kvintessensen i disse Artikler og saa se, om det virkelig holder Stik, hvad Ministeren den Gang skrev. Det begyndte med en Notits Tirsdag Aften den 2. Marts 1920 om, at Hr. Madsen-Mygdal, altsaa den nuværende Landbrugsminister, paa et Møde i Fredericia havde oplyst, at Landbrugsraadets Flertal havde affattet en Henvendelse til Valutaraadet med Protest imod den planlagte Kontrol med Landbrugets Import af Raastoffer, og saa føjes der til, og det er Kærnen i Sagen: Protesten motiveres med principielle Indvendinger mod Indgreb i Landets Produktions- og Omsætningsforhold. Det er altsaa ikke alene Landbrugets, men almenyldige Betragtninger, den nuværende Landbrugsminister er gaaet ud fra. Saa kom Ministeren selv til Orde Lørdag Morgen den 6. Marts; han skrev blandt andet følgende: „Som det altid er gaaet, hver Gang man har forsøgt at regulere det økonomiske Liv med kunstige Overfladeforanstaltninger, fremgaaet af talrige Diskussioner og Afstemninger i Raad, Nævn og Komiteer, saaledes vil det ogsaa gaa denne Gang, hvis det utænkelige skulde ske, at Forslaget“ — det er altsaa Forslaget om, at Valutaraadet skulde begrænse Vareindførselen — „vinder Tilslutning fra Regeringen og Rigsdagen“. Det er en rent principiel Indvending, der ikke alene afviser Indgreb for Landbrugets Vedkommende, men ogsaa hejser Fanen for den fuldkommen ubundne Frihed i vort økonomiske Liv, og det motiveres af Ministeren med følgende Betragtning, og nu skal vi se — det glæder mig, at Ministeren kommer til Stede nu, da jeg netop undersøger dette —, om hans Motivering har holdt Stik. Ministeren skriver til Forsvar for denne Tankegang følgende: „Vore Varelagre er fyldte, vore Hovederhverv har bevaret omtrent samme Produktionsevne som før Krigen, og der foreligger Mulighed for en Handelsvirksomhed, som i kommende Aar kan blive en Velstandskilde